

Handläggare
Emelie Lif
Telefon: 08-50825474

Till
Socialnämnden
2023-06-13

Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 år 2023

Kvartal 1, 2023

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 1 år 2023.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 1, 2023 till 196 stycken vilket är en ökning med 50 beslut jämfört med kvartal 1, 2022. Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 1, 2023 till 123 stycken. Det är en ökning med 51 beslut jämfört med kvartal 1, 2022.

Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt LSS är att fler kontaktperson och daglig verksamhet inte verkställts i tid. Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt SoL är att fler beslut om permanent bostad, bostad (IFO) och öppenvård inte verkställts i tid.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 1, 2023 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunen ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringsskyldigheten omfattar även gynnande beslut

som inte har verkställts på nytt inom 3 månader från den dag verkställigheten avbrutits. I Stockholms stad ansvarar varje stadsdelsnämnd för denna rapportering som görs varje kvartal enligt IVO:s anvisningar, antingen via traditionella blanketter eller via e-tjänst.

Därutöver ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige i Stockholms stad över antalet ej verkställda gynnande beslut enligt ovan. Detta sker genom att socialförvaltningen varje kvartal sammanställer uppgifterna från stadsdelsförvaltningarna samt socialförvaltningens enhet för hemlösa. Rapporteringen ska ske på ett sätt som inte strider mot gällande sekretessregler och individrapporterna ska därför vara avidentifierade. Syftet med rapporteringen är att stärka rättssäkerheten för personer som beviljats insatser och att förbättra förutsättningarna för en intern och extern uppföljning av beslutade insatser.

Ärendet

I detta ärende rapporteras ej verkställda beslut enligt LSS och SoL för kvartal 1 år 2023. Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika kategorier presenteras i tabellerna nedan.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av LSS-insatser framgår av tabell 1.

Tabell 1

Insats enligt LSS kvartal 1, 2023

Typ av insats	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2022	2022	2022	2022	2023
Avlösarservice	7	8	10	7	8
Boende för barn	4	4	1	2	2
Bostad för vuxna	57	64	70	69	68
Daglig verksamhet	33	23	19	24	31
Kontaktperson	9	12	13	27	31
Korttidsstillsyn		1	1		2
Korttidsvistelse	28	27	32	35	37
Ledsagarservice	8	8	15	15	12
Personlig assistans		1	1	4	5
Summa	146	148	162	183	196

Bostad för vuxna utgör 35 procent av besluten.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av bistånd enligt SoL framgår av tabell 2.

Tabell 2

Typ av bistånd enligt SoL kvartal 1, 2023

Typ av bistånd	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2022	2022	2022	2022	2023
Permanent bostad	19	27	17	17	21
Bostad (IFO)	3	6	8	13	19
Boendestöd	9	10	14	15	11
Sysselsättning	3	5	3	3	6
Hemtjänst	3	5	3	5	8
Kontaktfamilj	9	14	16	16	15
Korttidsboende		1	3	2	3
Kontaktperson	18	24	32	23	23
Stödboende					
Ledsagning	4	4	2	0	3
Öppenvård	2				7
Annat bistånd	2	6	10	14	11
Summa	72	102	108	109	127

Kontaktperson utgör 18 procent av besluten.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika orsaker till att beslut inte verkställts enligt LSS framgår av tabell 3.

Tabell 3

Orsaker till att beslut enligt LSS inte har verkställts

Orsak	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2022	2022	2022	2022	2023
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	12	11	21	34	28
Resursbrist, lämplig personal	4	5	1	5	11
Den enskilde har tackat nej	43	38	50	50	46
Annat skäl	87	94	90	94	111
Summa	146	148	162	183	196

Av de som tackat nej avser 76 procent bostad för vuxna. Då annat skäl är uppgett som orsak är det i 59 procent av fallen till följd att den enskilde inte valt utförare.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika orsaker till att beslut inte verkställts enligt SoL framgår av tabell 4.

Tabell 4

Orsaker till att beslut enligt SoL inte har verkställts

Orsak	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2022	2022	2022	2022	2023
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	9	16	38	46	43
Resursbrist, lämplig personal	19	23	5	3	7
Den enskilde har tackat nej	15	15	12	10	14
Annat skäl	23	48	53	36	63
Summa	72	102	108	109	127

Då resursbrist är uppgett som orsak avser 44 procent bostad och 28 procent insatsen kontaktperson. Då annat skäl är uppgett som orsak är det i 43 procent av fallen till följd av att den enskilde inte valt utförare.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut sorterat efter kön enligt LSS framgår av tabell 5.

Tabell 5

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS sorterat efter kön

Kön	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2022	2022	2022	2022	2023
Man	92	91	98	108	114
Kvinna	54	57	64	75	82
Summa	146	148	162	183	196

Män/pojkar utgör 58 procent av besluten.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut sorterat efter kön enligt SoL framgår av tabell 6.

Tabell 6

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL sorterat efter kön

Kön	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1
	2022	2022	2022	2022	2023
Man	45	66	59	51	63
Kvinna	27	36	49	58	64
Summa	72	102	108	109	127

Kvinnor/flickor utgör 50,4 procent av besluten.

Ej verkställda beslut enligt LSS

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 1, 2023 till 196 stycken vilket är en ökning med 50 beslut jämfört med kvartal 1, 2022 och en ökning med 13 stycken jämfört med kvartal 4, 2022.

Kvartal 1, 2023 har 16 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 14 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

De vanligaste insatserna enligt LSS som inte verkställs är bostad för vuxna och korttidsvistelse. I ”Socialtjänstrapport 2021” framgår att bostad för vuxna och korttidsvistelse är två av de vanligast beviljade insatserna. Det kan utgöra en del i förklaringen till varför dessa insatser också är de vanligaste som inte verkställts detta kvartal.

Bostad för vuxna utgör 35 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. Av de 68 beslut som rör bostad för vuxna har den enskilde i 35 fall tackat nej till erbjuden bostad. Av de inskickade individrapporterna för kvartal 1, 2023 framgår olika skäl till varför den enskilde väljer att tacka nej till erbjudande om bostad. Det vanligaste angivna skälet är att den enskilde har särskilda önskemål om boendet. Vanliga önskemål är att den enskilde vill bo i Stockholm, eller i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats utanför Stockholm eller i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

Insatsen daglig verksamhet är den insats som har ökat mest i antal ej verkställda beslut kvartal 1 jämfört med tidigare kvartal. Av de inskickade individrapporterna framgår att flertalet av de ej verkställda besluten avser ärenden där den enskilde inte har valt utförare.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 1, 2023 till 123 stycken. Det är en ökning med 51 beslut jämfört med kvartal 1, 2022 och en ökning med 18 stycken jämfört med kvartal 4, 2022.

Kvartal 1, 2023 har 35 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 20 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

Under kvartal 1, 2023 är de vanligaste formerna av bistånd som inte verkställts kontaktperson och permanent bostad. Av de inrapporterade ej verkställda beslut inom SoL är 18 procent kontaktpersonsbeslut. Vanligaste orsaken till att biståndet inte har verkställts är resursbrist på kontaktpersoner och att det inte gått att matcha en kontaktperson med den enskilde.

står i kö till en specifik bostad samt personer som har tackat nej till erbjudande om bostad. Ett vanligt skäl till att den enskilde väljer att tacka nej till erbjuden bostad är att den enskilde önskar bo i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo. Den enskilde som väntar på verkställande av permanent bostad är enligt inskickade rapporter oftast placerad i annan boendeform enligt SoL. En annan vanlig orsak till att beslut om permanent bostad inte går att verkställa är på grund av att den enskilde inte är redo att ta emot insatsen. Vanliga orsaker till att den enskilde inte kan ta emot insatsen är pågående missbruk och pågående inneliggande psykiatrisk vård.

Insatsen öppenvård är den insats som har ökat mest i antal ej verkställda beslut kvartal 1 jämfört med tidigare kvartal. Av de inskickade individrapporterna framgår att flertalet av de ej verkställda besluten avser ärenden inom våld i nära relation och orsaken i 6 av 7 ärenden är på grund av resursbrist, saknas plats.

Annat skäl

En vanligt angiven orsak till att beslut inte blir verkställda är annat skäl. För beslut enligt LSS är annat skäl angett som orsak i 57 procent av fallen och för beslut enligt SoL i 50 procent av fallen.

Den vanligaste orsaken till annat skäl enligt LSS är att den enskilde inte har valt utförare för huvudsakligen insatserna korttidsvistelse, daglig verksamhet, ledsagarservice samt avlösarservice, eller att det tar lång tid att rekrytera uppdragstagare till främst kontaktpersonsuppdrag.

För SoL har orsaken kvartal 1, 2023 i huvudsak utgjorts av att den enskilde inte valt utförare av boendestöd eller hemtjänst och att det har tagit lång tid att rekrytera uppdragstagare till kontaktperson- och kontaktfamiljsuppdrag.

Det kan finnas ett flertal olika orsaker till att den enskilde inte väljer utförare, trots att det för flera insatser finns så kallade icke-valalternativ. Det är vanligt att den enskilde inte önskar det angivna icke-valalternativet och har svårt att välja utförare inom tre månaders tid. Det kan för den enskilde och/eller i förekommande fall dennes anhöriga/företrädare vara viktigare att valet av utförare blir rätt från början snarare än att insatsen verkställs så fort som möjligt.

Funktionshinderperspektiv

Vid erbjudande om bostad med särskild service för vuxna är den vanligaste orsaken till ej verkställt beslut att den enskilde tackar nej till erbjudande om bostad. Merparten av brukare som förmedlas bostad med särskild service har autism och/eller intellektuell funktionsnedsättning. Det innebär att många brukare till exempel

kan ha svårt för förändringar och är extra känsliga för stress och yttre stimuli. Det ställer särskilda krav på bemötande från personer som är involverade i förmedlingsprocessen och som på olika sätt har kontakt med brukarna. Biståndshandläggarna och utförarna behöver stötta brukarna i processen och samarbeta med varandra för att se till så att den enskilde får möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar få information och bli delaktig i processen. Ett sådant förfaringssätt anses av beställare, utförare och förmedlare i staden optimera den enskildes möjligheter att göra ett aktivt val och tacka ja till erbjudande om bostad.

Jämställdhetsanalys

Av de ej verkställda besluten enligt LSS avser 58 procent män/pojkar. I ”Socialtjänstrapport 2021” framgår att fler män/pojkar än kvinnor/flickor i Stockholms stad är beviljade insatser enligt LSS. Det kan vara en förklaring till varför det är fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt LSS detta kvartal.

Av de ej verkställda besluten enligt SoL avser 50,4 procent kvinnor/flickor. Av socialtjänstrapporten framgår att det är något fler kvinnor (54 procent) än män som erhållit bistånd enligt SoL per den 1 oktober 2021 inom verksamhetsområde funktionshinder och socialpsykiatri. Under kvartal 4, 2022 skedde en förändring i fördelning mellan könen jämfört med samtliga föregående kvartal under 2022 där tidigare män/pojkar har haft fler inrapporterade ej verkställda beslut än kvinnor/flickor. Fördelningen mellan män/pojkar och kvinnor/flickor har jämnats ut under kvartal 1, 2023 med marginellt fler kvinnor/flickor. Den vanligaste formen av bistånd som inte verkställts kvartal 1 för kvinnor/flickor är kontaktperson eller kontaktfamilj. Kontaktperson är även det bistånd som har flest ej verkställda beslut under kvartal 1, 2023. Det kan vara en förklaring till varför fler kvinnor/flickor än män/pojkar som har ej verkställda beslut enligt SoL detta kvartal.

Barnrättsperspektiv

En del beslut om insatser och bistånd som rapporteras rör barn och unga. Vid beslut om insatser enligt LSS som riktar sig till barn/unga ska hänsyn tas till såväl barnets behov, barnets bästa och familjens situation. Insatser enligt LSS riktade till barn och unga har delvis skilda syften men målet är alltid att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och uppnå goda levnadsvillkor. Därtill kan syftena vara att föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska få möjlighet till avlösning i sin omsorg om barnet, samt möjlighet för syskon att få mer egen tid med sina föräldrar. Insatserna kan även syfta till att främja barn och ungas utveckling.

korttidsvistelse samt till viss del även ledsagarservice och personlig assistans. Det har för de flesta av dessa insatser inte skett mer än marginella ökningar/minskningar i antalet ej verkställda beslut jämfört med kvartal 1, 2022 och kvartal 4, 2022.

Bistånd enligt SoL som riktar sig specifikt till barn och unga är korttidsfamilj och kontaktperson beviljat inom individ- och familjeomsorgen. Det har skett en mindre ökning av antalet ej verkställda beslut avseende kontaktperson detta kvartal och en marginell ökning av antalet ej verkställda beslut avseende kontaktfamilj jämfört med kvartal 1, 2022 och en minskning jämfört med kvartal 4, 2022.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Rapporten grundar sig på uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 7 juni 2023. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 8 juni 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 1, 2023 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Tabell 7 - Ej verkställda beslut enligt LSS (Kvartal 1, 2023) per stadsdelsnämnd.
2. Tabell 8 - Ej verkställda beslut enligt SoL (Kvartal 1, 2023) per stadsdelsnämnd fördelade på OF, Omsorg till personer med funktionsnedsättning och IFO, Individ- och familjeomsorg.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2023-06-01
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2023-06-01